

مشە خەتبوننا جوانان

ئەفرۇ كە بابەتتى چوونا ژ دەرفە ئانكو كۆچكرنا گەنجان، بى چ بوويه تەوەرەكى گەرمى ھەندەك دەزگەھىن راگەھاندنى و، ھەرنىك ل دويف زانين و شيائين خۇ يىن كەسايەتتى ئەفى بابەتتى دنازىنيت، بىنى كو دەرمائى ئەفى دەردى زانين و كا ئارشا سەرەكى دچ دايە و ژ كىرى دەسپىدكەت. ؟. ھەتا كو چارەسەرەك بۇ بەيتە دىتن، گەلۇ كى بەرپرسە ژفى چەندى.. ئايا جفاك، دەسەلات، يان ھكومت گەلەك كەس دىيژن: (مانى لاو نەشىن ھەزىن خويىن خۇيەتتى و بابەتتى بچە بىنن و تىر بگەن، ژبەر ئەفى ئىكى پەنا پەنا دەنە بەر كوچكرنى) ھەندەكىن دى دىيژن: (ھەر وەلاتەكى رۇتىنى و گەندەل ونە وەك ھەفى ئى پەيدا دىيت، و لاوين وى نەشىن خۇ ل بەر قان ھەمى گرفتارىان بگرن، دى نەچارىن كۆ چ بگەن و دەركەتن ..) چونكو لاو چىنەكا نازكە نەشىن خۇ ل بەر ئارشىن دومدريژ بگرن، نەخاسە دژيانا ئەفرۇدا. ئەفە تەمانك دىيژ ئەفە چەندىن سال لەسەر ئەزموونامەدا بوورين، بەلى ھىشتا لاوى ئەفى وەلاتى خۇ ھافى دىيىت و نكارىت بەردەوامىي بەدەنە ژيانا خۇ لەوما ئەزى وەك كۆقارا (جوان) قىيا ھەندەك ھەزرو بىرىن ژ ھەف جودا، بزانين كا جوان و لاو بخۇ ھەندەك جاران چ دىيژن و، دىتن و ئىرىنن وان چنە لەسەر قى دىاردەيى...!؟ ئەم و ھىن و ئەف رىپورتاژە:

كۆچكرنا گەنجان بۇ دەرفەى وەلاتى

تەمەر مەھمەد امين

ئەز وەكى گەنجەك ئەز دىيىم ئەف كۆچكرنە بۇ دەرفەى وەلاتى زور كارتىكرنا خۇ يا ھەى ب تايبەتتى لەسەر جفاكى، لەسەر ھكومتتى ئەز دىيىم بەھرا پتر ژقان گەنجان يىن دچنە دەرفە، ئەون يىن بى كارو نەخویندەھان، دقەت ھكومتە مە بىياقەن كارى بۇ گەنجان ب شىوەكى بەرفرەھتر پەيدا بگەت، ئەز دىيىم كار لە كوردستانى تا رادەپەكى نافنجى بى ھەى بەلى ئەو كومپانىين ژ دەرفە دىيەنە كوردستانى، ئەگەر ئەم سەھكەينە كارمەندىن ئەقان كومپانىيا ژ توركيا و باشوورى عىراقى دەين، بۇچى ھكومتە مە لەسەر ئەقان كومپانىيا فەرز ناكەت كو دقەت كارمەندىن كورد ئى كار بگەن، ئەگەر ئەم بچىنە بازارى دى بەزاران گەنجىن بى كار بىنن ناخفتنىن نەخوش ژ دەفى وان دەردكەتن و وان گەلەك گەزەندە يىن ھەين، ئەگەر تو پرسىارى ئى بگەى تو بۇچى ئەقان ناخفتنا دىيژى...؟ دى بىيىت ئەز بى ھەقم بىيژم چونكى كار بىتنى بو زەنگىنا و بەرپرسان بى ھەى ھەچىسى دوو رۇژان بۇ بەرپرس دى زەنگىن بىت، يان ھەقالەكى سرۇقى يان جىرائى سرۇقى چوو ژ دەرفە ھات بى زەنگىن بووى و، دى گەلەك بەھسى ياساىي و قانونى كەت لە وىرى ياسا فەقىرو زەنگىنى ب ئىك شىوە دەيتە سەپاندن و برىقە برن. بەلى لە كوردستانى ياسا لەسەر ھەژارى (فەقىرى) دەيتە

سەپاندن بەلى لەسەر زەنگىنى ناھيتە سەپاندن ب ھەزرا مەن ھكومت ئەقان كارا بۇ گەنجا بگەت؟

۱. پەيداكرنا كارى بۇ گەنجان
۲. زىكرنا مووچەيىن فەرمائەل ل دوف بازارى گەنج بۇچى كۆچ دكەنە ژ دەرفەى وەلاتى؟

ھىرش رۇژانى

گەلەك ھەزرو بوچوون ھەنە، ئى ھەركەسەك ب شىوازەكى ھەز دكەت، دناف مللەتتى مەبى كورد دا ئەف ئارىشە ھەيە لەوما ئەم ژ مللەتتى خۇ دەست پىبەكەين ئەگەرەك ژفى چەندى كو مللەتتى مە گەلەك نەخوشى و تەسەرى يا دىتى لەوما ھەست ب نەخوشى و دەربەدەرىي كرىە. ئارىشەكا دى نەبوونا كارىە دناف مللەتتى دا بتايبەت نەد بەرژوۋەندىا گەنجى دابىت، چ بى ئەقەت گەنجى مە دى ھەست ب خۇشى يا كەت، ھەروەسا دى نەچارىت قەستا ژ دەرفەى وەلاتى كەت، نەخاسە ئەگەر پوتە ب گەنجى نەھىتە دان، بەلى بەرەھەژى ئەگەر ئەم سەھكەينى كو گەنج نازكىترىن و بىيژ ترىن كەسە دناف ھەر مللەتەكى دا كو پاشەرۇژا مللەتتى ب گەنجا يە چونكو ئەگەر گەنج نەبىت ئەز باوەر دكەم پاشەرۇژا مللەتتى، دى يا لاوازىيىت داکو فىرى كەسايەتەكا تايبەت بىت وەكو زمان و تەكنولۇجىا نوى، نەگەنج ژ ژيانا نەخوشە و پرى گەزەندە برەقىت، وەكى نەبوونا كارى يان نەرەوشە نىبىرەكا باش و نەتىگەھشتى يان كارتىكرنا دىك و بابان لەسەر دەست نىشانكرنا ھەفزىنەكى بۇ گەنجى و نەبوونا پەيوەندى يەكا دروست بى كى كو دەھفدو بگەن يان ژبەر ئارىشا ئەقىنىي گەلەك ئارىشە چىدبىن و يىن دەھىن باوەر ناكەم كەسەك ژبۇ دلى خۇ خۇشيا خۇ بچىت دىسان ھەيە كەسەك چارەسەرىا وى ئىئىرى نەبىت، لەورا قەستا دەرفەى وەلاتى دكەت... ھەتد

ھارىوان سەدىق زوبەير

دەمى ئەو جەھى سرۇقان ئى ئاكنجى بى تەنا نەبىت، سرۇقايتى زانين زانست پىرۇژىن خىزەت گۇزارى پىرۇژىن پىشەسازى دناف دا نەبن، دى سرۇف ھەول دەت كۆچ بگەت بۇ دەقەرەكا دى، بەلى چىدبىت گەلەك تىتىن باش ھەبن لە كوردستانى بەلى بى كارى زۇر يا ھەى و ھىچ پىرۇژىن باش بۇ گەنجى نەھاتىنە كرن كو گەنج مەبىي خۇ بەدەتە كارى، گەنج زۇر بى ب ھىزە و دشىت وەلاتا ژ نافت بىتەت و دشىت ژى وەلاتا ئاقتا بگەت، ئەفقا ئەو گەنجى نوكە كۆچ دكەت بۇ وەلاتەكى بىانى ژبەر بى كارى و ھەژارى نەدانا مافى مروقايتىي و پەيرەو كرنا ياسا يەكا نە دروست كو ئەم دشىن بىيژىن ياسا ب ھكى پاردەى برىقە بچىت فەقىر ھەربىيىت خىزەت كار

رىپورتاژ • رىپورتاژ • رىپورتاژ

هیرش روژانی

هاریبون صدیق

تەمەر محەمەد ئەمین

نیک ژ هوربانینی
کوچبەری

ههشت ب دیتان من فەدگەریتە فە بۆ ئەمان سەرمایە...
جوان/ ئەو گەنجین کۆچبەر دهن تەمەنی وان
(ژیسی وان) دناقبەرا چەند سالیی دایە؟
ژیسی گەنجین ئەوی دچن دناقبەرا (۱۴)-
(۲۵) سالیی دایە ونە بقتی گەنج دچن، لی خیزان ژێ
دچن، بە لی پتریا ئەو کەسین دچن هەمی گەنج...
جوان/ ئەو گەنجین کۆچبەر دهن بیان بەرب
ئەوروپا فە دکەفنه ری، د چ ناستی خواندنێ دانە؟
بارا پتری وان ئەوین کۆچ دکەن بین
خواندنا خۆ هیلاين بیان نەچووینە قوتابخانی...
جوان/ دیسان ئەو ئەگەرین پەبوەندی ب کۆچ
کرنا لاوانفە هەمی، هەرەسا ئەو چ تشتین هەستا
لاوی دلفلشینن هەتا کۆ لاو بەری خۆ بەدەتە
کوچبەری؟

زور ئەگەر هەنە ل سەر هەف کومفە دهن
ودبەن سەردەمی هندی کۆ لاو هزرا دەرکەفتنا ژ
وولاتی خۆ بکەت، زیندەباری هەر کەسەکی هزرەک
یا دەسەری دا هەمی، لی ئەگەر ئەم ب گشتی
سەحکەینی و ئەفین گەلەک کارتیکەر ل سەر دەروونی
لاوی مە باری ئابووری و سیاسی عیراقتی و دیسان
باری تەناهی و ئەنارامیی کۆ روژ بۆ روژی بەرەف
زیندەبوونی و خرابیی فە دچیت..

ئەو رەوشا نە ئارام و ئالۆز ل سەرانسەری
عیراقتی، کارتیکرن ل سەر باری ئابووری کرێه، ئەف
کارتیکرنە لەسەر باری ئابووری کرێه، ئەف کارتیکرنە
ل سەر کوردستانی ژێ کرێه و ئەفەزی بۆ گەنجی
دبیتە ئەگەر کۆ بچیتە ژ دەرگە..
دیسان بازاری مە کۆ بازارەکی ئازادە ئەو ژێ
دبیتە ئاریشە بۆ گەنجی، هەرەسا ئەف بی کاربە یا
تۆکە گەنج تیدا، گەلەک گەنج هەنە دەرچووین زانکۆ
و پەیمانگەها ئەو، خۆنا دامەزرینن ژبەر کیمیا
مووچەمی کۆ نەشین خۆ بی خودان بکەن و پیدقشین
ژیانی بی دابین بکەن.

جوان/ چ بکەن داکو ئاریشن گەنجا کیم بین و
چوونا وان بۆ دەرگە کیم ببیت...!
هەمی دەزگەهین حکومەتی و بین
بازیرتی (سەدەنی) و پەرەردی ئەوین گریدای
گەنجان، دان و ستاندنی دگەل گەنجان بکەن کا
گەنجی چ دقیت، بۆ بهیتە کرن ئەگەر ئەو حەز و
قیانین وی هەین ئەهینە ب جهننێان ژێ، باوهری
(قەناعەت) بو بهیتە چیکرن..

زەنگین هەر بيمينیت میر، ئەفە گەندەلی زور یا
بەرەلەف ل کوردستانی، کۆ ئەم دشین بیژین گونج
بی بوویە کەسەکی بی دەسەلات و کەسەکی هەزار
و کەسەکی بی هیز و شیان ل کوردستانی، ژیان زور
یا بەرتەنگە بۆ فەقیری و گەنجی چونکۆ من دیار کر
ل دەسپیکتی یاسا ئەیا دروستە ناهیتە بجه ئینان
لەسەر هەمی مروقان، بی پاره هەبیت هەر ئەو یاسایی
بوخۆ ددانیت بی پاره نەبیت ژێ، یاسایەکا دروست
دی لەسەر هیتە بجهنن.

هەردیسان دناف بابەتی گەرمە گەرمی ئەفی
ریپورتاجی دا مەخۆ گەهانده (ئەکرەم خالد)
داکو بزاینن کا ئاسیاشا (ئیمبراهیم خەلیل) چ دبیزن
چونکۆ ئەو گەلەک تشتان ب چاقین سەری خۆ
دبینن:

ل پیشیی مە داخوازا ئامارا ئافینن کۆچبەران کر
وانژی

- ب سوپاسی فە- هەر ژ ۲۰۰۶/۱/۱ هەتا ۲۰۰۶/۸/۳۱
۲۰۰۶ بقی رەنگی ئەف ئامارەدا دەستی مە
ئامارا تایبەت ب سنور داشان هەر ژ (۲۰۰۶/۱/۱)
هەتا ۲۰۰۶/۸/۳۱

ژ	هەبف	دەرەین هەربەنا کوردستانی	بەرزگەن دەرەین مەزەر
۱	هەبفا ئیک	۶۲ سنورداش	۱۲ سنورداش
۲	هەبفا دوو	۱۰۸ سنورداش	۷ سنورداش
۳	هەبفا سی	۲۴۰ سنورداش	۱۹ سنورداش
۴	هەبفا چار	۱۴۲ سنورداش	۱۵ سنورداش
۵	هەبفا پینچ	۲۱۶ سنورداش	۴۴ سنورداش
۶	هەبفا شەش	۲۳۰ سنورداش	۶۵ سنورداش
۷	هەبفا هەفت	۴۸۹ سنورداش	۶۹ سنورداش
۸	هەبفا هەشت	۱۴۱۹ سنورداش	۱۹۳ سنورداش

جوان/ چەند کەس هەتا ئەها هاتینە کوشتن یان
بەرزەکرن ل دوفا ئامارا هەوہ؟

وەکی ئەم دزاینن (۶) کەس دقنی سالیدا
کۆ (۵) ژوان ژ خیزانەکی بوون و ئیک کەس ژێ
دخابویری دا خەندقی..

جوان/ بۆچی ریزەیا کۆچکرنا لاوان دمهها هەشتدا
گەلەک بلندبوویە؟ ئەف هژماره جعی سەسورمانی یه،
ئەگەر د هەرمەهەکی دا هەندەک و بچنە دەرگە، دقیا
ئەم بچین هەندەک کەسان ژ وولاتین بیانی یان
هەفسوینن (جیران)ین خۆ بینن؟

چونکۆ ل قی دەمیدا رینکینن هاتن و
چوونی چ دناقبەرا مەو و تورکیا دا وچ ژێ دناقبەرا
یونانی و تورکیا دا بن، ب ساناهیتەر لی دهنن، دگەل
هندی دا ژێ کۆ ئەو پارەیی ددەنە قەچاخچی کیمتر
دچیت، دیسان ل وەرزی هافینی گەنج پتر بەری خۆ
دەتە ژ دەرگە چوونە کۆ ئەف دمه، ئەوەکی زفستانی
ئەگەر تووشی بووسەیین (کەمیتین) جەدرمان دهن
دناف بەفرو بارانسی دا دمینن،
لی ل هافینی ئە، ئەفجا ریزا بلند بوونا هەبفا

